

Kildekritikk

Innhold i lærerveiledningen

Introduksjon av opplegget	2
Dette opplegget passer for	3
Kompetansemål	3
Norsk, 10. trinn	3
Norsk, Vg1.....	3
Norsk, Vg2.....	4
Samfunnsfag, 10. trinn.....	4
Samfunnsfag, Vg1/ Vg2.....	4
Mediesamfunnet, Vg1.....	4
Mediesamfunnet, Vg2.....	5
Mediesamfunnet, Vg3.....	5
Medieuttrykk, Vg1	5
Medieuttrykk, Vg2	6
Medie- og informasjonskunnskap, Vg2.....	6
Medie- og informasjonskunnskap, Vg3.....	6
Medieproduksjon/ design og håndverk, Vg1	7
Medieproduksjon/ design og håndverk, Vg2	7
Medier og kommunikasjon, yrkesfag, Vg2	7
Medier og kommunikasjon, yrkesfag, Vg3	8
Læringsmål for opplegget	8
Oppgaver og undervisningsforslag.....	8
Oppgave 1: Refleksjonsoppgave	9
Forslag til elevarbeidet med oppgave 1	9

Kommentarer/ fasit til oppgave 1	9
Oppgave 2: Lag en kortfilm	10
Forslag til elevarbeidet med oppgave 2	10
Kommentarer/ fasit til oppgave 2	10
Oppgave 3: Test deg selv i kildekritikk	10
Forslag til elevarbeidet med oppgave 3	11
Kommentarer/ fasit til oppgave 3	11
Oppgave 4: Analyse	11
Forslag til elevarbeidet med oppgave 4	12
Kommentarer/ fasit til oppgave 4	12
Fasit til Kahoot	13
Forslag til videre arbeid med stoffet	15

Introduksjon av opplegget

Videoene forklarer begrepet kildekritikk for elevene. En video på fem minutter i toppen av artikkelen introduserer emnet. Denne filmen skal vise elevene hvorfor kildekritikk er viktig. Begreper som forklares er blant annet *hoax* og *troverdighet*. Filmen inneholder intervju med forsker i digitale medier, Jill Walker Rettberg og tidligere redaktør i Bergensavisen, Anders Nyland. I tillegg finnes her en tre minutter lang video der journalist og programleder Kjetil H. Dale snakker om kildekritikk. De tredje filmen er en halv time lang video som viser opptak av foredrag og debatt om emnet under Nordiske Mediedager 2016. De korte filmene kan gjerne sees i fellesskap i klassen, og diskuteres i etterkant.

Teksten som følger kan elevene lese i forkant eller etter å ha sett filmene. Teksten forklarer begrepet kildekritikk og gir eksempel på hvordan det kan gå galt hvis kildekritikken ikke er god nok. Deretter forklares forkortelsen TONE, en huskeregel for krav til kildebruk. Teksten inneholder flere lenker til eksterne nettsider og artikler som elevene også kan ha nytte av å lese.

Oppgavene gir elevene anledning til å reflektere over emnet kildekritikk. Å gjøre egen research vil gi dypere forståelse for temaet. Alle oppgavene egner seg til diskusjon i plenum.

Kahooten er utformet som en quiz med ti spørsmål som oppsummerer temaet.

Dette opplegget passer for

- Norsk: 10. trinn, Vg1 og Vg2.
- Samfunnsfag: 10. trinn og Vg1/ Vg2
- Mediesamfunnet: Vg1, Vg2 og Vg3
- Medieuttrykk: Vg1 og Vg2
- Medie- og informasjonskunnskap: Vg2 og Vg3
- Medieproduksjon/ design og håndverk: Vg1 og Vg2
- Medier og kommunikasjon, yrkesfag: Vg2 og Vg3

Kompetansemål

Norsk, 10. trinn

Muntlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- delta i diskusjoner med begrunnede meninger og saklig argumentasjon

Skriftlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- orientere seg i store tekstmengder på skjerm og papir for å finne, kombinere og vurdere relevant informasjon i arbeid med faget
- integrere, referere og sitere relevante kilder på en etterprøvbar måte der det er hensiktsmessig

Norsk, Vg1

Muntlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lytte til og vise åpenhet for andres argumentasjon og bruke relevante og saklige argumenter i diskusjoner

Norsk, Vg2

Muntlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- formidle faginnhold presist og bruke digitale medier og verktøy i formidlingen

Språk, litteratur og kultur

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- referere til og vurdere kilder i aktuelle faglige situasjoner

Samfunnsfag, 10. trinn

Utforskaren

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne

- identifisere samfunnsfaglege argument, fakta og påstandar i samfunnsdebattar og diskusjonar på Internett, vurdere dei kritisk og vurdere rettar og konsekvensar når ein offentleggjer noko på Internett

Samfunnsfag, Vg1/ Vg2

Utforskaren

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne

- bruke varierte digitale søkjestrategiar for å finne og samanlikne informasjon som beskriv problemstillingar frå ulike synsvinklar, og vurdere formålet og relevansen til kjeldene

Mediesamfunnet, Vg1

Mediebransjen

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for og gjennomføre produksjoner innen journalistikk, reklame og informasjonsarbeid

Individet og mediene

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- bruke strategier for kildesøk og utøve kildekritikk
- beskrive og diskutere medieerfaringer og medieopplevelser

Mediesamfunnet, Vg2

Mediebransjen

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- produsere medieuttrykk innen journalistikk, reklame, informasjon og underholdning

Individet og mediene

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- bruke og vurdere ulike kilder og kommunikasjonsformer for å løse faglige utfordringer i egne produksjoner
- vurdere kildebruk i andres medieproduksjoner

Mediesamfunnet, Vg3

Individet og mediene

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- drøfte og dokumentere kildebruk for å løse mediefaglige utfordringer
- gjøre greie for hvordan media kan skape, forsterke eller svekke informasjonskløfter og digitale skiller
- gi eksempler på og drøfte problemstillinger knyttet til privat og profesjonell mediebruk, produksjon og publisering

Mediene i samfunnet

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre greie for sosiale mediers betydning for individet og den offentlige debatten

Medieuttrykk, Vg1

Medieproduksjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- planlegge, designe, produsere og presentere bilde-, lyd-, og tekstbaserte produksjoner og kombinasjoner av disse
- bruke utstyr og programvare på et grunnleggende nivå

Idéskaping og mediedesign

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- kjenne til og bruke grunnleggende teknikker for idéskaping og idéutvikling innen tekst, lyd og bilde

Medieuttrykk, Vg2

Medieproduksjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- planlegge, designe, produsere, presentere og publisere ulike medieprodukter

Medie- og informasjonskunnskap, Vg2

Uttryksformer

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne

- diskutere etiske utfordringar knytte til Internett og nye medium
- gjere greie for typiske trekk ved journalistikk, reklame, propaganda, informasjon og underholdning
- kunne føre opp kjelder, vurdere informasjon kjeldekritisk og bruke relevant informasjons- og kommunikasjonsteknologi i arbeid med egne medieprodukt

Medium, individ og samfunn

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne

- diskutere kva følgjer det kan få at mange er aktive brukarar av media og sjølv utviklar medieprodukt
- vurdere bruk og misbruk av statistikk

Medie- og informasjonskunnskap, Vg3

Uttryksformer

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne

- skape og presentere egne medieprodukt i ulike kombinasjonar av tekst, lyd og bilde og grunnge val av medium og publiseringsform
- analysere og evaluere egne og andre sine medieprodukt
- hente inn, vurdere og bruke kjelder på ein relevant måte som kan etterprøvast

Medieproduksjon/ design og håndverk, Vg1

Mediekommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- utøve enkel analyse og kildekritikk innen ulike sjangrer og formater i radio, bilde, avis, film, fjernsyn og multimedier
- bruke grunnleggende arbeidsmetoder innen reklame, informasjon og journalistikk
- gjøre rede for medienes funksjon i samfunnet og deres rolle som maktfaktor

Medieproduksjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- planlegge, produsere og presentere tekst, lyd, stillbilder, levende bilder og kombinasjoner av disse i aktuelle formater og standarder til trykte og elektroniske medier
- bruke relevante metoder for kvalitetssikring av egen arbeidsprosess og eget produkt
- bruke tidsmessig verktøy, programvare og annet teknisk utstyr på en forsvarlig måte

Medieproduksjon/ design og håndverk, Vg2

Mediekommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- analysere bruk av kilder innen ulike medier og i egne produkter, og selv utøve kildekritikk
- drøfte mediepåvirkning og medievaner i forhold til individ og samfunn
- drøfte ulike muligheter for å nå fram i mediene

Medieproduksjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- velge og bruke utstyr og programvare tilpasset produkt og rammevilkår

Medier og kommunikasjon, yrkesfag, Vg2

Mediekommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- analysere bruk av kilder innen ulike medier og i egne produkter, og selv utøve kildekritikk
- drøfte mediepåvirkning og medievaner i forhold til individ og samfunn
- drøfte ulike muligheter for å nå fram i mediene

Medieproduksjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- velge og bruke utstyr og programvare tilpasset produkt og rammevilkår

Medier og kommunikasjon, yrkesfag, Vg3

Innholdsproduksjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- planlegge, produsere, publisere, dokumentere og drøfte innhold i medieprodukter i ulike sjangrer og for ulike medier

Medier i samfunnet

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- drøfte problemstillinger knyttet til journalistikk, informasjonsvirksomhet og markedskommunikasjon

Læringsmål for opplegget

Når elevene har gjennomført dette opplegget, skal de...

- kjenne til hvorfor kildekritikk er viktig og kunne argumentere for dette
- kunne vurdere informasjon og kildebruk kritisk
- kjenne til og kunne forklare begrepene *hoax* og *troverdighet*
- kunne argumentere for hvorfor de vurderer informasjon og kilder som troverdige eller ikke
- ha kunnskap om hvordan de utøver kildekritikk i egne tekster og produksjoner

Oppgaver og undervisningsforslag

Mens oppgave 1 og 3 er en refleksjonsoppgave som elevene kan jobbe med både før og etter introduksjon av temaet, er det en fordel å ha gjennomgått temaet kildekritikk i fellesskap før elevene starter på oppgave 2 og 4. Oppgave 1 er en refleksjonsoppgave som kan løses i grupper eller enkeltvis. Oppgave 2 er en kreativ gruppeoppgave som krever research, planlegging og tid til gjennomføring. Oppgave 3 løses individuelt. Oppgave 4 er en analyseoppgave som fungerer både i grupper og individuelt.

Oppgave 1: Refleksjonsoppgave

Utstyr: Ikke påkrevet, men det er en fordel hvis elevene har tilgang på PC.

Tidsbruk: 10 - 20 minutter.

Falske nyhetsmeldinger eller oppdiktete historier som kommer på trykk i aviser kalles [avisender](#). Slike historier kan gå verden over i løpet av kort tid.

1. Har du noen gang fått presentert en nyhet i en avis eller et annet medium som senere viste seg å ikke være sann? Hvordan avslørte du bløffen? Hvordan kan man unngå å bli lurt?
2. [Eavisa](#) er en underholdningsside med fokus på satire og humor. Har du noen gang latt deg lure av satiriske og ironiske vinklinger?
Skriv ned svarene på oppgavene. Deretter deler du opplevelsene dine med sidemannen.

Forslag til elevarbeidet med oppgave 1

Elevene startet arbeidet individuelt. Oppfordr dem til å forsøke å spore opp nyheten de lot seg lure av. Finnes den fortsatt? Er feilen rettet opp?

Å lese saker på Eavisa (eavisa.com) er trolig noe elevene synes er gøy, så de bør få noen minutter til å klikke rundt på nettsiden.

Arbeidet bør avsluttes med at elevene deler erfaringene sine med sidemannen. Oppsummeringen kan skje i plenum.

Kommentarer/ fasit til oppgave 1

a) Om elevene ikke kommer på en feilaktig nyhet de har latt seg lure av, kan du be dem søke opp aprilspøker. I artikkelen «Dette er årets aprilspøker» oppsummerte TV 2 lagde aprilspøkene i pressen i 2016 (tv2.no/a/8179412).

I tillegg til kildekritikk, åpner oppgaven for å snakke om dementi. Mediene er forpliktet til å rette opp feil så fort som mulig. Et dementi er en kunngjøring om at en melding ikke er sann.

b) Om elevene kan også besøke satire- og humorsider til de andre medier. Eksempler er:

- NRKs Satiriks: nrk.no/satiriks
- VGs Helt normalt: heltnormalt.no/nasjonensoye

Oppgave 2: Lag en kortfilm

Utstyr: Kamera og redigeringsutstyr – eller mobiltelefoner med mulighet for filmopptak og redigering.

Tidsbruk: Minimum 90 minutter, det avhenger av hvordan man løser oppgavene. Elevene kan gjøre enkle opptak på mobilene og redigere på mobil, eller lage kortfilmen med kamerautstyr og redigeringsprogram på PC.

Gå sammen tre og tre og lag en kortfilm der dere forteller hvorfor det er viktig å være kildekritisk. Finn gjerne inspirasjon i en historie dere selv har blitt lurt av eller andre avisender og hoaxs. På disse sidene kan dere finne inspirasjon: Hoaxes.org, Viralgranskaren.se og Snopes.com.

Filmen skal gi svar på:

- Hva kildekritikk er
- Hvordan man går frem for å være kildekritisk

Forslag til elevarbeidet med oppgave 2

Del klassen inn i grupper på tre personer. Det er viktig at det er minst en smarttelefon i hver gruppe om oppgaven skal gjennomføres uten bruk av kamerautstyr.

Det ferdige filmene kan deles i klassens Facebook-gruppe eller lignede.

Kommentarer/ fasit til oppgave 2

For tips til kortfilmproduksjon, se lærerveiledning for journalistisk produksjon, oppgave 4.

Oppgave 3: Test deg selv i kildekritikk

Utstyr: Tilgang på PC, nettbrett eller mobil og internett.

Tidsbruk: Rundt 10 minutter.

Tror du på alt du hører? Klarer du å vurdere troverdigheten i informasjonen du blir servert? Ta [testen!](#)

Forslag til elevarbeidet med oppgave 3

Testen, som er utarbeidet av kampanjen #Hvorhardudetfra (journalistikkampanjen.wordpress.com) gjennomføres individuelt. En samlet mediebransje står bak denne kampanjen som ble startet i 2014. I etterkant kan det være en fordel å gjøre en oppsummering i plenum. Reagerte elevene på noen av spørsmålene eller svarene? Var det noe de ikke forstod?

Kommentarer/ fasit til oppgave 3

Elevene får fasit etter hvert svar i testen. Vær obs på at elevene ikke nødvendigvis får de samme spørsmålene. Tar de testen flere ganger enn en, får de nye spørsmål. Det er mulig å publisere resultatet på sin egen Facebook-vegg.

Oppgave 4: Analyse

Utstyr: PC. Maks tre elever per PC da de skal lese artikler.

Tidsbruk: Rundt 45 minutter.

1. Blogging og journalistikk er to forskjellige ting. En blogger trenger ikke å være objektiv eller følge Vær varsom-plakaten. Mange bloggere skriver om kosthold og gir råd om dietter og trening. Finn en slik blogg og vurder et blogginnlegg med utgangspunkt i TONE:

Troverdighet:

Har bloggeren reell kunnskap på området vedkommende uttaler seg om?

Objektivitet:

Prøver bloggeren å påvirke deg? Er hensikten med blogginnlegget å informere, eller kanskje først og fremst å tjene penger? Er innlegget sponset/betalt for?

Nøyaktighet:

Er det vedkommende skriver sant? Sjekk om informasjonen kan bekreftes av andre kilder.

Egnethet:

Gir bloggeren deg informasjonen *du* trenger? Er det skrevet på en måte som gjør at du forstår innholdet? Er rådene vedkommende gir noe som passer for din livsstil?

2. Les [denne](#) artikkelen. Hva synes du om at bloggere markedsfører kosttilskudd?

3. Her er et utdrag fra en artikkel om snus fra [Moss avis](#). Hvor mange ganger mener du det er grunn til å være kildekritisk her? Ta utgangspunkt i TONE når du vurderer informasjonen.

Snus er langt mindre skadelig enn annen røykfri tobakk, ifølge en ny undersøkelse.

Røykfri tobakk er 90 prosent mindre skadelig enn sigaretter, mens svensk snus igjen er 90 prosent mindre skadelig enn røykfri tobakk. Ergo er snus 99 prosent mindre farlig enn røyk, ifølge US Food and Drug Administration (FAD).

– Det står også noe om at den mest effektive måten å redusere tobakksskader er å ikke bruke slike produkter. Snusing er ikke sunt uansett hvilket produkt man bruker, sier lege og medisinsk fagdirektør Steinar Madsen i Legemiddelverket til Avisenes Nyhetsbyrå (ANB).

Forslag til elevarbeidet med oppgave 4

1. Det kan være lurt å starte arbeidet med å snakke om Vær varsom-plakaten og hvorfor journalister forplikter seg til å følge de etiske retningslinjene. Det finnes også eksempler på bloggere som velger å følge VVP, for eksempel Tine Monsen. I artikkelen «Moteblogger (30) forplikter seg til å følge Vær Varsom-plakaten» i Journalisten forteller Monsen hvorfor hun som første blogger valgte å binde seg til VVP (journalisten.no/2015/06/blogger-tine-monsen-knytter-seg-til-vaer-varsom-plakaten). Regelen er at sponsede blogginnlegg skal merkes som reklame. Les mer om reglene for reklame på blogg i artikkelen «Reglene for reklame på blogg» (ung.no/blogg/3099_Reglene_for_reklame_p%C3%A5_blogg.html) av Ung.no.

Et eksempel på en treningsblogger er Jørgine Massa Vasstrand, som kaller seg «Funkygine» (funkygine.com). Et annet eksempel er Camilla Aastorp Andersen, som driver en av Norges største treningsblogger, «Treningsfrue» (treningsfrue.no). Og Jason Ferruggia har den populære treningsbloggen jasonferruggia.com/blog.

Ta gjerne en idemyldring i forkant av oppgaveløsingen. Spør elevene hvilke treningsbloggere de kjenner til. Be elevene skrive ned svarene fra i den kildekritiske analysen. TONE er beskrevet i fagteksten.

2. Hensikten med oppgaven er å vise elevene hvorfor kildekritisk kompetanse er viktig. Etter at elevene har lest artikkelen kan de gå sammen i par eller grupper for å diskutere. Oppsummeringen kan gjøres i plenum.

3. Øvelsen går ut på å være kritisk både til avsenderen og budskapet. Oppgaven kan løses individuelt, i par eller grupper. Den kan gjøres muntlig eller skriftlig.

Kommentarer/ fasit til oppgave 4

1. Funnene vil variere etter hvilken blogger og hvilket blogginnlegg elevene undersøker.

2. Bloggere, som i dette tilfellet ikke har formell kompetanse på området, har gitt råd til en svært sårbar målgruppe: unge og lettpåvirkelige mennesker.

I 2016 tok Susanne Kaluza initiativ til å utvikle retningslinjer for bloggere. Les mer om dette i Journalisten-artikkelen «Onsdag får bloggerne sine egne retningslinjer» (journalisten.no/2016/07/onsdag-far-bloggerne-sine-egne-retningslinjer). Retningslinjene kalles «Sunn fornuft-plakaten» og skal motvirke usunt kroppsfokus i blogg sfæren.

3. Gul farge markerer hvor i teksten det er grunn til å være kildekritisk:

Snus er langt mindre skadelig enn annen røykfri tobakk, ifølge en ny undersøkelse.

Røykfri tobakk er 90 prosent mindre skadelig enn sigaretter, mens svensk snus igjen er 90 prosent mindre skadelig enn røykfri tobakk. Ergo er snus 99 prosent mindre farlig enn røyk, ifølge US Food and Drug Administration (FDA).

– Det står også noe om at den mest effektive måten å redusere tobakksskader er å ikke bruke slike produkter. Snusing er ikke sunt uansett hvilket produkt man bruker, sier lege og medisinsk fagdirektør Steinar Madsen i Legemiddelverket til Avisenes Nyhetsbyrå (ANB).

Forslag til spørsmål elevene kan stille seg når de leser teksten:

- *Langt mindre skadelig* – Ifølge hvem? Er det sant? Er informasjonen etterprøvbart?
- *Ny undersøkelse* – Hvordan kan vi vite at den er korrekt? Samsvarer funnene i undersøkelsen med annen forskning?
- *90 prosent mindre skadelig* – Hvordan kan vi vite at det er riktig? Er informasjonen etterprøvbart?
- *99 prosent mindre farlig* - Hvordan kan vi vite at det er riktig? Er informasjonen etterprøvbart?
- *US Food and Drug Administration (FDA)* – Hvem er det? Er de til å stole på? Hvilken kompetanse har de?
- *Den mest effektive måten* – Ifølge hvem? Hvordan kan vi vite at den er korrekt?
- *Ikke sunt* – Ifølge hvem? Hvilke kriterier legges til grunn for hva som er sunt?
- *Steinar Madsen* – Hvilken kompetanse har han? Er han til å stole på? Har han en personlig agenda?

Fasit til Kahoot

1. Hva er kildekritikk?

Journalistisk sjanger: anmeldelse av bøker, konserter o.l.

Å være kritisk til pressen

Å vurdere om kilden og informasjonen kilden gir er troverdig

2. En kilde er noe som gir oss informasjon.

Sant

Usant

3. Kildekritikk er en så viktig del av det journalistiske arbeidet at...

...det er regulert av straffeloven

...det er nøye omtalt i Vær varsom-plakaten

...journalister må fornye kildekritikk-sertifikatet sitt årlig

...det kalles "første bud i journalistikken"

4. Hvorfor bruker journalister noen ganger frasen "etter det vi erfarer"?

De er ikke sikker på om det er sant

Noen som ikke vil stå frem som kilde har gitt informasjonen

Journalisten har bare funnet på det han skriver om

Det er ikke en frase journalister bruker

5. Hvem står bak innholdet på Wikipedia?

Treff i søketjenesten Google avgjør hva du får opp

Informasjonen stammer fra kvalitetssikrede leksikonartikler

Redaksjonelt ansatte i Google

Brukere fra hele verden skriver artiklene

6. Når nettsiden er *jensolsen.no*, vet vi at...

...nettsiden er registrert i Norge

...den som eier nettstedet heter Jens Olsen

...nettsiden ikke er registrert i Norge

...nettsiden har riktig informasjon om Jens Olsen

7. Hvorfor er det ekstra viktig å være kildekritisk ved bruk av nettsider?

Fordi digitale kilder er mindre troverdige enn analoge

Fordi "alle" kan lage nettsteder som ser profesjonelle ut

Hensikten med alle nettsider er å påvirke brukerne

Det er ikke ekstra viktig å være kildekritisk til nettsider

8. Hva står forkortelsen TONE for?

Troverdig, objektiv, nøyaktig og egnet

Troverdig, omfattende, nøyaktig og egnet

Troverdig, objektiv, nøyaktig og ekte

Troverdig, objektiv, nyansert og egnet

9. Hvorfor er det viktig å sjekke hvem som har skrevet teksten?

Om forfatteren ikke er oppgitt, er ikke informasjonen riktig

Innholdet kan være farget av forfatterens syn

Det er ikke viktig

10. Hvilken påstand om kildebruk er feil?

Hyppig bruk av kildehenvisning tyder på kvalitet

Referanser og litteraturlister tyder på kvalitet

Du må alltid vurdere kvaliteten på kildene som er oppgitt

Du må alltid oppgi kildene for dine egne meninger

Forslag til videre arbeid med stoffet

- **Demand The Source**

Nettprogram for registrering av nettsiders troverdighet, utviklet av norske gründere:

demandthesource.com